

LA CAMPANA DE GRACIA

¡UNA PESADILLA!

Que d'avuy en molts anys...

AVIS IMPORTANT.

Está acabantse d' arreglar l'Almanach de LA CAMPANA DE GRACIA.

Sortirà lo dia de Cap d' any plé de caricaturas, retratos de personaljes célebres y xispejants escrits.

Devem fer públich que son molts los pedidos que tenim fets, y recomenar als nostres corresponsals, si no volen quedar sense, que no s' adormin.

Després que no 'ns digan que no 'ls havem avisat.

QUE LAS LOGRIN FELISSAS.

INS are no hi ha hagut ningú que haja sabut inventar á modo de paper de matar moscas, un paper qualsevol que serveixi per matar las illusions y esperansas dels gorreros, que en un dia com avuy tenen la llibertat de voltejar al entorn de la nostra butxaca com una colonia de moscas, al entorn de una gerra de mel.

Seria un invent digne del present sigle: los mistos que subliman al home fins al estrem de confirmar de una manera patent que es una imatge de Deu, quan al crit de «*fat lux*» frega la cerilla per la capsa y la llum es feta, serian un invent molt inferior encare al que bull per nostra imaginació, que en fet de la veritat acabaria per destruir l' idea de que l' home descendeix del mico.

Y no 'us estranyi, amats lectors de *La Campana* que senti aquestas ideas en vista de lo que passa desde San Tomás á Nadal, perque no hi ha dias al any que recordin de una manera mes directa que l' home descendeix del mico.

M' explicaré.

Avants lo sereno y 'l carter eran los únichs que en aquestas diadas se prenian la llibertat de passarnos un paperot mes ó menos ben escrit, regularment en vers, en lo qual nos desitjavan las bonas fastas.

Tant solsament pèl gustarro de llegir alló de

«*Mi anhelo es complacer*

«*en todo en el vecindario,*

«*la Comadre o Boticario*

«*busco Doctor si es urgente,*

«*en fin voy muy diligente*

«*por todo lo necesario,*»

se podia pagar de bon grat la propina, á un home que 'ns presta tant bons serveys.

Lo carter nos donava ademés una llista de las horas en que sortian los correus y aixó sempre servia de alguna cosa.

Naturalment carters y serenos arplegavan una capta regular: casi 's pot assegurar que un y altre 'n tenian per comprar-se un uniforme nou. Potser se 'l compravan: lo cert es que la fama de que 's feyan la barba d' or corria de un cap de ciutat al altre. De una manera ó altre 'ls devia lluí 'l pèl.

¿Qué fa donchs tota la demés gent que en alguna cosa tè relacions durant l' any ab lo pobre ciudadá?

Lo que fan los micos: imitar lo que veuen fer.

Y apa: vingan décimas, vinga desmentir als crítics que dihen que aquí á Espanya hi ha afició per la literatura.

¿No hi ha afició per la literatura?

¿Qui 'u diu aixó?

Que poch sab ell lo qu' es un Nadal entre nosaltres.

Ja no es lo sereno solament qui 'ns regala versos, ja es lo perruquer, lo mosso de café, 'l limpia-botas, lo sabater, lo sastre, la modista, 'l repartidor, lo del gas, lo carboner, lo forner,

l' adroguer, l' escombriaire... aquest neteja habitacions que l' endemá de Nadal se 'ns endurá las plomas y 'ls ossos del gall junt ab la mateixa décima que 'ns haurá portat a la vigilia; pero que aixó no quita per que á la vigilia se 'ns n' uaja endut la corresponent propina...

Y véus aquí com entre aquests y molts altres per l' istil que 'us desitjan las bonas fastas vos escuran las butxacas, y las bonas fastas se 'us converteixen en la *bona nit y bon' hora* que s' aplica al comerciant que s' ha declarat en quiebra...

Y véus aquí com queda demostrat que l' home descendeix del mico.

Y lo pitjor de tot es que ningú sab contestar també ab un mico á las impertinencias de tants com de un modo tant irónich vos desitjan que passéu las bonas fastas.

Pero aixó s' ha de acabar y s' ha de acabar precisament per medi d' aquell gran principi homeopàtich: *Similia similibus curantur.*

Jo reclamo 'l privilegi d' invenció, y contant donchs ab lo secret dels lectors de *La Campana*, vaig á exposar la mèva idea.

Se fan tirar unas quantas resmas de décimas. Cada ciudadá 'n compra deu ó dotze ó las que bonament necessiti.

Vé 'l carboner: entre mitj de la seva cara negre 'us deixa veure 'l blanch de son dentat, perque 'l minyo per donarvos las bonas fastas, está clar, que ha de fer sino una mitja riatlleta?

Vosaltres ab la mateixa mitja riatlleta, l' hi diheu gracias, preneu la seva décima, vos fiqueu la ma al infern y n' hi doneu una de las vostras, dihentli:—Vaja: celebraré que també las logri molt felissas.

Y á veure l' any que vé si torna.

Ne vé un' altre y féu lo mateix, lo mateix ab un altre. y ¿quí 'us pot dir res?... ¿No 'us desitjan las bonas fastas?... Donchs vosaltres féu lo mateix ab ells... Y que!... Tant noble es lo vostre desitj com puga serho 'l seu: la forma d' espresarlo es la mateixa, ¿qué hi ha fins aquí?..

¿Vos confessarán may per ventura que 'u fan pèls quartos? En aquest cas que no 'ns dongan décimas. Per feros obrir lo portamonedas bastará que 'ns digan: —Diners ó la vida y que no vingan ab camándulas.

BATALLAPAS

Lectors que las logrin bèn felissas.

Que per molts anys las pugan disfrutar.

Que per molts anys també las pugan rebre de nosaltres.

Pero... are que me 'n adono, vostés deuen dir:—De que 't serveix saber fer versos.... ¿Y la décima?

Tenen rahó. Aquí vá donchs:

Sens carlins ni cantonals

ni altres que 'l pá se 'ns disputin

jo desitjo que disfrutin

tots los successius Nadals.

No una, mil federals

caygan sobre la nació,

pértin pau, civilizació

y fassan ab bona llei

que sigan del poble rey

los dipòsits del turró.

Que tal? Están contents?

Donchs encare n' estarán més si 'ls dihém que ne vulém propina.

Després d' haver nombrat un triunvirat, los cantonalistas tingueren d' accontentarse ab agitar una mica á Saragossa, ab posar unas quantas fullas en las cantonadas de Valencia, y en disparar alguns trabucassos en l' ayre, en lo Plá de la Boqueria de Barcelona.

Triunvirat vol dir reunió de tres varons, de tres mascles....

En vista donchs dels grans efectes de la seva conspiració, es una impertinencia preguntar si arriban á ser homes los cantonalistas d' Espanya?..

Supósintse per un instant que jo soch carlí. Supósintse que visch en un Barcelona, y que desd' aquí treballo pèls mèus.

Supósinsse que m' escriu en Saballs dihent-me que tal dia atacarà Olot ó qualsevol altre població.

Supósinsse que jo que vull cumplir ab mon deber de carlista y que desitjo que Olot ó la població que s' haja de atacar no rebí cap auxili, ¿qu' es lo que haig de fer?

Aviat es pensat. Me 'n vaig á trobar á un ó dos ó tres cantonalistas: los dono cent, doscents ó trescents duros perque surtin al Plá de la Boqueria á tirar uns quans tiros en l' ayre.

Aquests ho fan al péu de la lletra: las tropas que havian de martxar se quedan creuen vostés que hi fet cap mal negoci?..

Donchs no senyers. Si Olot ó qualsevol altra població 's saquejan hi tindré la mèva part, y 'ls cent, doscents ó trescents duros que hauré donat als cantoners, duplicats ó triplicats tornarán á la mèva butxaca, sino avuy, demá, havent d' aquest modo servit á la mèva causa y servit á la mèva bossa.

¿Que 'ls sembla d' aquest plan comercial?..

A Onda, provincia de Castelló 'ls carcundas donaren una tremenda palissa á dugas pobres donas, per ser los seus marits empleats del gubèrn.

Ab aixó 's demostra que 'l Terso y 'ls seus volen restaurar en Espanya 'ls ditxosos temps de la caballeria *andante*.

Per que ells creuen que aquest es lo modo de respectar á las senyoras.

En lo present número perdónin nostres lectors si no 'ls dém las acostumadas xaradas y endavinallas.

Com que som á Nadal, y per Nadal tothom celebra la Nativitat del Senyor ab una bon xefla, hem determinat no encaparrarlos fentlos barrinar las solucions.

Que després no fossem causa de alguna gástrica.

Avuy fá anys que l' Avi, vá guanyar la victoria de Lutzana.

¡Venerable recort!

Si al entrar en la memoria dels carlins los indigestés los turrans que mentalment ja 's menján....

Llavors encare seria mes venerable.

Es de creure que ab motiu de la festa de Nadal hi haurá las salvas d' ordenansa, los soldats anirán á missa formats en batallons y veurém altres espectacles per l' istil que vindrán á ser respecte á la reacció, lo que son las olivetas avants de un bon dinar: una especie d' excitant per fer venir gana.

Nosaltres voldriam que acabés bèn aviat aquesta comedia, perque hi ha cosas que comensant de broma, acaban de veras.

Los carlins al anar á Olot tenian autorisació per fer corre l' unglá de la manera que volguessen.

Al saberho 'ls olotins, tots s' dniren per retxassarlos ab completa energia.

Los mateixos que tenen ideas carlistas se oferiren per contribuir á la defensa.

Oh! Es que no 's tractava de combatre als partidaris de una causa política, sino á una cáfila de lladres, disposats á saquejar una població.

Ab rahó diu l' adagi:—Qui pert lo seu, pert lo seny.

Mentres á Olot los carlins se rompian la crisma, en Saballs s' estava tranquilament en una masia tres quarts lluny de la població, esperant l' hora del saqueig.

¿Sembla impossible que 'ls seus sectaris tinguin tanta paciència!

¿Que per ventura no hi ha á la montanya cap arbre per penjarlo?

Los carlins del Nort se barallen ¿perque diarian?

Perque hi ha un batalló de castellans, y 'ls navarros no volen que menjin del seu pa, per la senzilla rahó de que 'ls castellans no son navarros.

¿Entenen?..

Los abssolutistas ja no volen una monarquia centralisada, perque sino no farien tals distincions entre 'ls fills de unas y altras provincias.

Son en aixó y altras cosas, lo mateix que 'ls cantoners, que per alguna cosa s' diu que tots los extrems se tocan.

Los carlins entran y surten d' Igualada de la manera que 'ls dona la gana.

Are l' han donada ab fer derribar los últims restos de fortificació que existeixen.

Y no contens ab aixó, han exigit dels vehins que tirin á terra 'l cuartel.

Un altre dia s' creu que comensarán á fer tirar á terra las casas de las personas de ideas lliberals, que aixó farán, si aixó volen fer, tota vegada que en aquests moments ningú 'ls ho impedeix.

¿Que fan las autoritats militars?..

¡Ah! las autoritats militars ab fer anar á missa 'ls batallons ja s' creuen que han complert ab l' ordenansa!..

Si aixó hagués de ser sempre aixis casi 'ns estimariam mes l' antigua indisciplina, que l' actual subordinació... Al menos no hauriam de teme las cábalas reaccionarias.

A Cartagena com que 'ls faltan diners per pagar á la gent, los pagan ab género, per fer lo qual desocupan los magatzems, per supues-to contra la voluntat dels seus amos.

Está clar si la propietat es un robo, ¿qu' es un robo?

Una propietat.

Peró aixó sí, una propietat dels cantoners de Cartagena.

REPICHIS

La Junta de Cartagena ha declarat l' ensenyansa gratuita y obligatoria.

Com ampliació de las asignaturas fins are existents, se creu que s' obrirá una cátedra que desempenyarà algun presidari, ahont se donarán lliçons per fer fonedissos los rellojtes.

Lo dia de Nadal del any passat, los carlins entraren en un poble, al mando de un rector.

Com es natural robaren tot lo que pogueren y al sortir mentres feyan las parts digué 'l rector:

—L' any passat en semblant dia vaig dir la missa del gall: aquest any diré la dels galls. La providencia no vol que s' perdin las santas costums.

—¿En que se semblan los galls-d'indi á n' als carlins?

—En que s' ploman.

O sino que digan los de Olot, quants varen plomarne.

Etimologia de la paraula bola en sentit de

Era un dia com avuy: las Plassas de Barcelona estavan plenas de taulas y tauletas com avuy també, ab homes rifant gallinas y pallastres tísichs: vaja, lo mateix que avuy.

N' hi havia un que no mes tenia omplertas dos ó tres casillas, y ab véu desafortada, anava cridant:—Peléulo al pobre Peret—Poséuhi, poséuhi.—Bola vá, bola vá, bola vá.

Y aixis per espay de una hora anava pregoyant que anava la bola sense que la bola anés.

Naturalment, cada bola vá que deya, significava una mentida y de llavors ensá que de las mentidas ne diuhen bolas.

Després de proclamada la República, quan cada dia s' cambiava 'l ministeri, un home molt conegut meu, cada cop que se 'n anava de casa seva, deya á la seva dona.

—Mira: sí venen á buscarme per ser ministre 'm trobarás aquí, á la taberna del costat.

Regalos.

Per aquest mateix Nadal haig de fer molts regalets:

daré als cantoners castanyas á un qu' es carlista un gros bé

Turrons á un senyor ministre, Carbassas á aquells ximplets

que s' pensavan que aquí á Espanya la República ni un mes

viuria, y un vot de gracias al federal conseqüent

que Castelar s' anomena perque s' ha portat tant hé,

esperant que ab l' energia que aquest temps ne requereix

acabarà ab los facciosos, y ab son rey Carlos seté.

J. R.

Novament á França s' ha consultat al sufragi y novament lo sufragi ha respost sens desmentirse en lo mes minim.

Tres diputats s' havian d' elegir en elecciones parcials y tots tres han sortit republicans.

Desde 'l dos de juliol del any 1871, han sortit elegits 118 republicans y no mes que 20 monárquichs.

Y aixó que pesa sobre França la reacció mes desenfrenada.

Peró quan lo poble s' ha ficat una cosa al cap, no hi ha remey, França será republicana!

—¿Sab que observo D. Bartoméu?

—Que?

—Que 'ls galls-d'indi deuen ser molt fecundos.

—¿Perque 'u diu?

—Perque trobo molt estrany que n' hajan comparegut tants, corrent los carlius per la montanya, que en materia de virám sen com las guineús.

Per qüestió de faldillas un capellá anomenat Mossen Andréu, que vá ab en Saballs ha tingut un desafió ab un altre rector de un poble.

Véus' aquí i que té corre pèl mon ab la sotana arremengada.

A Valencia 'ls carlins reclutan als xicots de 14 ó de 15 anys per aumentar las partidas facciosas.

Are que tenen prou capellans, buscan escolanents per ensalsar á Deu á la esplendorosa llum del sant petróleo.

Y segueixi 'l sursum corda.

Los barcos que mana 'n Chicarro han anat á Alicant.

¿Que hi han anat á fer?..

A provehir de turró.

Es dir: á cobrar, que 'l turró d' Alicant es magnífich.

TURRÓ.

L' argent fait tont.

(...)

I.

Salve, oh tú, sigle present,
Sigle d' or y de progrés,
De vapor y moviment,
Coqueton com lo que mes
Y bressol de tot talent;
Ingrat si no 't saludés
Fora per cert ab rahó,
Tu, n' ets la font del turró.

II.

En la gran Jerusalem
Sortí 'l sol de Llibertat;
Que ha sigut Roma sabem
De la forsa la ciutat:
L' art que avuy tots admirem
En Atenas fou creat,
Madrid es mes gran encare
Es del turró ciutat mare.

III.

Si 'ns aixecan los servils
Al clamor de «guerra santa»
Y destrossan los carrils
Ab una gracia que encanta;
Surten capellans á miles
Vestits de trabuch y manta...
A que vé tanta munió
¿que no hu sabeu? Es turró.

IV.

Mireus aquell diputat
S' alsa, crida y vocifera;
Miréus l' altre ab entorxat
Que li contesta al darrera
Sembla que s' han desafiát
Peró no passin quimera...
¿Voléu als dos fer callar?
Déulos turró per menjar.

V.

Aquell senyor que suspira,
Aquell empleat cessant,
Lo general que conspira,
Per tot adeptes buscant,
Aquell diari de fra,
Que tot ho está embolicant
Creyéume á mi; la qüestió
Sols es per ells lo turró.

XIXA.

«Per Nadal coda ovella á son corral.»
Si diu aixó 'l ditxo, ¿com es que 'ls carlins no passen Nadal á casa seva?
—Perque 'ls carlins son llops y no son ovelles.

Al anar á Olot s' asegura que la major part dels carlins anavan provehits de un sach.
Bò haguera sigut que als que á dintre de la vila penetraen per deixarhi 'l pá, los hagués-sen amortallat ab los mateixos sachs que duyan.

D' aquest modo s' haurian vist á una pilla de llaminers dintre de un sach.

EPICRAMAS

Buscava D. Joan Tanoca
un consonant per carassa,
y un qu' era ab ell digué:—bassa
—Are m' ho has tret de la boca.
J. R.

Disputant ab en Badia
un tanto 'm volia dar;
mes digué que me 'l daria
altre jorn, á no tardar.
Quan ja no m' en recordava
á mesas varem jugar:
jo un tanto l' hi demanava
y ell un tanto 'm va donar.

V. DE LA G.

Rica y vella es la Maria
¿no es vritat senyora Agnes?
doncas si encare 'u fos mes
potser que m' hi casaria.

V. v.

A un cert pintor que á una noya
l' hi doná un cop á la ma
sens pensarhi, digué aquesta:
—¡Vaya un cop que m' has donat.
Estás fet á fer pusturas
Y per ço m' has fet un blau.

B.

—¡Sab Senyó Anton que m' han dit?
—Que l' hi han dit Senyor Benet?
—Que freqüenta molt ma casa
y enamora á ma muller,
y á casa no hi vull mes calsas
que las mvéas ¿ho tè entés?
—Calli home: desd' avuy
Vindré ab camisa no mes.

F.

CUENTOS

Navegaba una senyora molt delicada en
companyia de un filosofh molt gras.

Durant la travessia sobrevingué un terrible
temporal que feu teme un naufragi.

—Ay! Aném á ser menjats pels peixos, di-
gué 'l filosofh.

—Y á qui 's menjarán primer? preguntá la
senyora ¿á vosté ó á mí?..

—Aixó anirá á gustos, digué l' altre: *los go-
llosos á vosté; los goluts á mí.*

—Carlí, bruto, fanátich.

—Ab molta honra.

—Bestia... asesino...

—Ab molta honra.

—Lladre..

—Ab molta honra, torná á dir lo carlí.

Y 'l republicá 's doná per satisfet.

Deya un dia cert home á un altre que 's pe-
gava de tenir molta memoria:

—Jo fins me recordo de quan vaig neixe.
Lo qui l' escoltava digué:

—Y jo de la primera paraula que vaig pro-
nunciar.

—Si?... Devia dir *Ase*.

—*Ase* deya, y era que 'l cridava á vosté...
¿se 'n recorda?

Una noya molt aficionada als militars cay-
gué malalta.

Lo metje la visitá y digué á una amiga que
vivía ab ella:

—Per are aixó no será res; pero per lo que
puga ser d' aquí en avant, es menester que
segueixi un bon régimen...

—Un bon *régimen*? digué l' amiga: millor
fora que seguís un bon *regiment*.

Un cassador cassava. Se l' hi aixeca una
perdiu entre camas. Prepara, apunta, tira, y
¡pum! la perdiu volava?.. donchs vola al do-
ble.

Al cassador se l' hi ficá entre cella y cella
que la havia morta, per lo tant, busca que
buscarás inutilment.

—Bon home, digué á un pagés que hi ha-
via per allí á la vora. ¿Havéu vist caure una
perdiu?

—No senyor.

—Donchs la dech haver errada de tant poch,
que al menos hauréu vist voleyar algunas plo-
mas.

—Y tal com volavan; digué 'l pagés, que
fins se 'n duyan la carn y tot!

Avants de morir, una vella molt avara, no
feya mes que cridar:

—Féume venir á n' en Geroni, féume venir
á n' en Geroni...

—¿Qué l' hi voleu á n' en Geroni? l' hi di-
gueren al cap y al ultim.

—¿Qué l' hi vull?.. Que 'm pagui aquell
vintidos que vaig deixarli un any endarrera.

Lo porter de un teatro deixava entrar sem-
pre ab una sola entrada á dos germans, un dels
quals era cego y l' altre mut.

—¡Carat home! digué l' empresari... ¡com es
que ab una sola entrada deixa entrar a dos in-
dividuos?

—Com que l' un es cego y l' altre mut, tots
dos junts se n' hi emportan d' aquí 'l teatro,
lo que se 'n hi enduria una persona sola.

CANTARELLAS.

Es una pena Tuyetas
que 'l teu pare siga sastre,
perque, vaja, está empenyat
en volerme fer *casá-ca*.

Hi ha dos ninas que á mí 'm ploran
nit y dia /veyas tú!
No son las ninas que 't pensas:
¡son las *ninas* dels méus ulls!..

Constantment *Conxa* t' estimo,
constanment *Conxa* m' agradas;
pero vaja, quan fa fret
mes m' agrada una flassada.

Que 'l teu pare tracti ab grans
no m' importa res, Susagna:
lo que sí me sab molt gréu
es que 'n tingas tu á la cara.

A. F. O.

A la llum de un vell quinqué
dos paraulas jo t' escrich,
y ab ellas Carmeta 't dich
que no 't vull... per cap diné.

F.

Aixis que 't veji nineta
de tu vaig quedar prendat:
es que las cosas estranyas
sempre á mí m' han agradat.

A. DE F.

Dius que tinch un cor petit
y no 't puch estimar bé,
noya, penso ab lo refran
—«*Bot petit aviat plé.*»

J. DE L' E.

Imp. de la V y F de Gaspar, Ataulfo, 14.

I. Lopez, editor, Rambla, 20.

¡¡ALTO!! ¡¡ATENCION!!

HA SALIDO YA

VALE SOLO UN REAL.

Año 11 y 12 de su publicacion plagado de
spontes caricaturas y escritos humoristicos.

ESTÁ EN PREMPSA LO

Dintre uns quants dias surtirá plé de carica-
turas, retratos de personatjes célebres y xis-
pejants escrits.

VALDRÁ SOLS UN RALET.

HA SALIDO YA

Escrit ab molta xispa per varios gats dels
freres y enllustrat ab moltas caricaturas.

SOLS VAL UN RAL.

Tothem que vulgui adquirir ditas publica-
cions, tant los corresponsals y particulars de fo-
ra com de dins, que las demanin al ciudadá I. Lo-
pez editor, Rambla del Mitj número 20, Bar-
celona.